

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 133/2010-67

Ústavný súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí 27. septembra 2011 v senáte zloženom z predsedu Ľubomíra Dobríka a zo sudcov Jána Auxta a Rudolfa Tkáčika prerokoval prijatú sťažnosť Ing. F. T., Ž., zastúpeného advokátkou JUDr. K. M. P., Advokátska kancelária, Ž., pre namietané porušenie jeho základného práva na súkromie podľa čl. 22 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 13 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd príkazmi na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky Krajskej prokuratúry v Prešove sp. zn. II KO 001-6/2000 z 23. marca 2000 a sp. zn. II KO 001-50/00 z 22. septembra 2000 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Ing. F. T. na súkromie podľa čl. 22 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 13 Listiny základných práv a slobôd, na súdnu ochranu podľa čl. 46

ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd príkazom Krajskej prokuratúry v Prešove na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky z 23. marca 2000 vydaným v konaní vedenom pod sp. zn. II KO 001-6/2000 a príkazom na predĺženie odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky z 22. septembra 2000 vydaným v konaní vedenom pod sp. zn. II KO 001-50/00 p o r u š e n é b o l i .

2. Príkazy Krajskej prokuratúry v Prešove na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky z 23. marca 2000 sp. zn. II KO 001-6/2000 a na predĺženie odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky z 22. septembra 2000 sp. zn. II KO 001-50/00 s a z r u š u j ú .

3. Ing. F. T. p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 5 000 € (slovom päťtisíc eur), ktoré j e p o v i n n á Krajská prokuratúra v Prešove vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Ing. F. T. p r i z n á v a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 245,70 (slovom dvestoštyridsaťpäť eur a sedemdesiat centov), ktorú j e Krajská prokuratúra v Prešove p o v i n n á vyplatiť jeho právnej zástupkyni advokátke JUDr. K. M. P., Advokátska kancelária, Ž., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 133/2010-20 z 30. marca 2010 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Ing. F. T., Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. K. M. P., Advokátska kancelária, Ž. (ďalej len

„advokátka“), doručení ústavnému súdu 17. septembra 2009 (ďalej len „sťažnosť zo 17. septembra 2009“) pre namietané porušenie jeho základného práva na súkromie podľa čl. 22 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 13 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru príkazom na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky Krajskej prokuratúry v Prešove (ďalej len „krajská prokuratúra“) sp. zn. II KO 001-6/2000 z 23. marca 2000.

Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 9/2011-12 z 18. januára 2011 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde na ďalšie konanie aj sťažnosť sťažovateľa, zastúpeného advokátkou, doručení mu 20. decembra 2010 (ďalej len „sťažnosť z 20. decembra 2010“) pre namietané porušenie jeho základného práva na súkromie podľa čl. 22 ods. 1 a 2 ústavy a podľa čl. 13 listiny, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru príkazom krajskej prokuratúry sp. zn. II KO 001-50/00 z 22. septembra 2000.

Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 9/2011-34 zo 14. júna 2011 spojil obe označené sťažnosti na spoločné konanie vedené pod sp. zn. III. ÚS 133/2010 v záujme hospodárnosti konania, pretože sa týkajú toho istého účastníka a zároveň spolu skutkovo súvisia.

Z obsahu sťažnosti z 20. decembra 2010 a jej príloh vyplýva že sťažovateľ bol a aj v súčasnosti je jediným „užívateľom účastníckej telefónnej stanice č. ...“.

Dňa 20. júla 2009 podľa svojho vyjadrenia sťažovateľ *«získal do fyzickej dispozície kópiu „nariadenia“ odpočúvania a záznam telekomunikačnej prevádzky telefónnych hovorov účastníckej telefónnej stanice ...»*.

Príkaz z 23. marca 2000 vydala krajská prokuratúra pod sp. zn. II KO 001-6/2000 a týkal sa spoločnosti T., spol. s r. o., M., „Ing. D. M.“, pričom doba, po ktorú sa malo odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vykonávať, bola ohraničená časovým

úsekom od 23. marca 2000 do 23. septembra 2000. V uvedenom období bol sťažovateľ jediným spoločníkom a konateľom spoločnosti T., spol. s r. o., M., vystupujúcej od 5. apríla 2001 pod obchodným menom R., spol. s r. o., Ž., a ako jediný užíval predmetnú „účastnícku telefónnu stanicu“, ktorej sa daný príkaz týkal.

Sťažovateľ uviedol, že predmetný príkaz v rozpore s vtedy účinným § 88 ods. 2 zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) neobsahuje odôvodnenie, z ktorého by bolo možné zistiť „vecné a právne dôvody“ zásahu do ústavou priznaných práv sťažovateľa.

Podľa sťažovateľa je príkaz krajskej prokuratúry nezákonný, keďže je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov. Sťažovateľ uviedol, že sa nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom, pretože proti nemu nebolo vedené trestné konanie, v rámci ktorého by mohol vzniesť námietku nezákonnosti odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky.

Krajská prokuratúra mala podľa názoru sťažovateľa pri vydaní príkazu poskytnúť ochranu „dotknutému účastníkovi pred svojvoľným a neoprávneným zásahom do práva na súkromie“ a podrobne odôvodniť príkaz „po skutkovej a právnej stránke s uvedením konkrétnych a relevantných skutočností odôvodňujúcich zásah do práva na súkromie“.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ v závere navrhol, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že krajská prokuratúra „v konaní pod sp. zn. II KO-001-6/2000 vydaním rozhodnutia o nariadení odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky telefónnych hovorov účastníckej telefónnej stanice ...“ z 23. marca 2000 porušila jeho označené základné práva zaručené ústavou a listinou a práva zaručené dohovorom, uvedené „rozhodnutie“ zrušil a prikázal krajskej prokuratúre zaplatiť mu primerané finančné zadost'učinenie v sume 15 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

Na základe výzvy ústavného súdu sa k sťažnosti vyjadrila Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (ďalej len „GP SR“), a to prostredníctvom riaditeľky jej organizačného a kontrolného odboru (ďalej len „riaditeľka odboru“), ktorá v liste sp. zn.

XV/2 Spr 16/10 z 15. júna 2010 doručenom ústavnému súdu 23. júna 2010 uviedla, že predmetný príkaz bol vydaný v rámci trestného konania následne vedeného na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 1 T 9/01, ktoré sa vyznačovalo pomernou náročnosťou dokazovania, pretože išlo *„v podstate o jednu z prvých trestných vecí v rámci republiky, kde bola odhalená trestná činnosť v rámci činnosti organizovaných skupín, vykonávajúcich trestnú činnosť na území celej Slovenskej republiky“*. Zabezpečenie informácií o uvedenej trestnej činnosti vzhľadom na jej organizovaný charakter bolo možné realizovať len prostredníctvom inštitútu odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky. Vzhľadom na *„vtedajšiu celkovú spoločenskú situáciu“* a tomu zodpovedajúcu *„situáciu v policajnom zbore“* orgány činné v trestnom konaní aj pri vydávaní *„rozhodnutí“* uplatňovali taktiku eliminujúcu únik dôležitých informácií.

Riaditeľka odboru uviedla, že predmetný príkaz bol vydaný na podklade *„operatívnych materiálov“* nachádzajúcich sa v spise príslušného trestného konania a zodpovedal zákonným požiadavkám ustanovení § 88 Trestného poriadku, pričom bolo dôvodné predpokladať, vzhľadom na *„operatívne informácie“*, že prispeje k objasneniu okolností dôležitých pre trestné konanie. Odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky realizované na základe tohto príkazu predstavujúce zásah do základných práv spojených so súkromím osoby boli podľa vyjadrenia riaditeľky odboru vykonané na základe zákona, v súlade so zákonom a na účely ochrany verejnej bezpečnosti, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia a morálky, ako aj ochrany práv a slobôd iných.

V tomto kontexte bolo vo vyjadrení poukázané na *„bezpečnostnú situáciu v republike v tomto období, rozsiahlu kriminalitu, najmä pokiaľ ide o násilné trestné činy páchané organizovanými skupinami“*, a tiež na skutočnosť, že *„odhaľovať túto trestnú činnosť bolo mimoriadne náročné, pretože spolupracovať s orgánmi činnými v trestnom konaní nechceli nielen svedkovia, ale ani poškodení“*.

V závere vyjadrenia bolo zdôraznené, že *„ochrana ľudských a základných slobôd nemôže byť bezbrehá. Nie je predsa možné, aby orgány činné v trestnom konaní, ktoré vystupujú na ochranu štátu a jeho občanov, mali absolútne zviazané ruky a boli nútené vo svojich rozhodnutiach uvádzať okolnosti, ktorými sami môžu zmariť zamýšľaný úkon. Pritom konanie orgánov činných v trestnom konaní smeruje nielen k odhaľovaniu trestnej činnosti a potrestaniu páchatel'ov, ale aj k ochrane práv a bezpečnosti celej spoločnosti.“*

Preto právo jedného občana na ochranu tajomstva prepravovaných správ nemôže zasahovať do práv ďalších subjektov, práva na bezpečnosť a ochranu zdravia a aj majetku, alebo byť uprednostňované pred ich právom na ochranu zdravia a majetku.“.

Listom z 29. septembra 2010 doručeným ústavnému súdu 5. októbra 2010 GP SR oznámila, že nesúhlasí s upustením od ústneho pojednávania vo veci.

K vyjadreniu GP SR predložil sťažovateľ prostredníctvom svojej právnej zástupkyne stanovisko doručené ústavnému súdu 19. júla 2010, v ktorom uviedol, že podľa jeho názoru ani z obsahu predmetného vyjadrenia a ani zo samotného príkazu nie je možné zistiť dôvody opodstatňujúce vydanie príkazu. Argumentáciu týkajúcu sa okolností „*celkovej spoločenskej situácie dokonca situácie v policajnom zbore*“ považoval sťažovateľ za irelevantnú a uviedol, že „*V kritickom období predsa nebolo vyhlásené žiadne stanné právo, resp. iný stav, ktorý by odôvodňoval zásahy do ústavných práv občanov bez relevantných dôvodov.*“.

Sťažovateľ v stanovisku zároveň vyjadril súhlas s upustením od ústneho pojednávania vo veci a špecifikoval výšku uplatnených trov právneho zastúpenia v celkovej sume 245,70 €.

Z obsahu sťažnosti z 20. decembra 2010 a jej príloh vyplýva že príkazom krajskej prokuratúry sp. zn. II KO 001-50/00 z 22. septembra 2000 (ďalej len „*príkaz z 22. septembra 2000*“) bolo rozhodnuté o predĺžení lehoty odpočívania a záznamu telekomunikačnej prevádzky účastníckej telefónnej stanice „*..., firma T. spol. s r.o., Ing. D. M.*“, a to o časový úsek ďalších troch mesiacov ohraničený dátumom 22. december 2000. Sťažovateľ uviedol, že aj v danom období bol výlučným užívateľom predmetnej účastníckej telefónnej stanice. Podľa vyjadrenia sťažovateľa predmetný príkaz získal prostredníctvom svojej právnej zástupkyne 28. októbra 2010.

Sťažovateľ bol toho názoru, že aj príkaz z 22. septembra 2000 neobsahuje dostatočné odôvodnenie poskytujúce „*vecné a právne argumenty pre zásah do ústavou priznaných práv sťažovateľa*“, je preto nepreskúmateľný, a teda nezákonný, v čom videl sťažovateľ

porušenie označených základných práv zaručených ústavou a listinou a práv zaručených dohovorom.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ v závere sťažnosti navrhol, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že krajská prokuratúra „v konaní pod sp. zn. II KO-001-50/00 vydaním rozhodnutia o predĺžení odpočívania a záznamu telekomunikačnej prevádzky telefónnych hovorov účastníckej telefónnej stanice ...“ z 22. septembra 2000 porušila jeho označené základné práva zaručené ústavou a listinou a práva zaručené dohovorom, uvedené „rozhodnutie“ zrušil a prikázal krajskej prokuratúre zaplatiť mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 15 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

Na základe výzvy ústavného súdu sa k sťažnosti vyjadrila krajská prokuratúra listom č. k. Kv 1/03-2464 z 25. marca 2011 doručeným ústavnému súdu 30. marca 2011. Z vyjadrenia krajskej prokuratúry okrem iného vyplýva:

«Z podkladov predložených prokurátorovi pre potreby vydania príkazu na odpočívanie a záznam telekomunikačnej prevádzky bolo evidentné, že Ing. F. T. mal dokonalé prepojenie na jednotlivých členov organizovanej skupiny, ktorá zorganizovala zavraždenie M. H. ...

Prokurátor v odôvodnení príkazu sp. zn.: II KO 001-50/00 zo dňa 22. 9. 2000 poukázal na skutočnosť, že predĺženie lehoty odpočívania a záznamu telekomunikačnej prevádzky si vyžaduje skutočnosť, že manželka obv. J. S., J. S. sa prostredníctvom mobilného telefónu s číslom ... kontaktuje s Ing. F. T. ako aj s inými osobami s cieľom pôsobiť na vyšetrowanie...

Zo skutočností zabezpečených realizáciou príkazu prokurátora sp. zn.: II. KO 001-6/2000 dňa 22. 3. 2000 bolo zistené, že Ing. F. T. má prepojenie na sudcu a bývalého predsedu Okresného súdu v Žiline, JUDr. P. P. ako aj na advokáta JUDr. M. K. s cieľom vyvíjať aktivity smerujúce k prepusteniu obv. J. S. z väzby na slobodu. V prípade úspešnosti uvedených aktivít sa obv. J. S. mohol dostať z väzby na slobodu, čím by došlo k zastrašovaniu svedkov a tým k takmer istému zmareniu vyšetrowania.

Aj napriek tomu, že sťažovateľ popiera, že by sa vôbec niekedy stretol s J. S., na základe skutočností zabezpečených v rámci vyšetrowania bolo zistené, že práve J. S. sa

kontaktovala so sťažovateľom s cieľom poskytnúť mu finančné prostriedky, aby sťažovateľ tak mohol poskytnúť úplatok konkrétnym osobám za účelom prepustenia obv. J. S. z väzby na slobodu.

Takto zistené skutočnosti ohľadom kontaktovania sa sťažovateľa na konkrétne osoby s cieľom vybaviť prepustenie obv. J. S. z väzby na slobodu boli v rozhodnom období podkladom k pozastaveniu činnosti sudcu Okresného súdu v Žiline, JUDr. P. P. ...

V každom prípade musí zásah do práva na súkromie zo strany orgánov štátnej moci spĺňať v zmysle doktríny štrasburských orgánov ochrany práva tri kritéria opodstatnenosti zásahu do základného práva každého jednotlivca. Medzi spomenuté kritéria patrí legalita, legitimita a proporcionalita.

Čo sa týka legality, v konkrétnom prípade bol zásah do práva na súkromie sťažovateľa legalizovaný právnym rámcom, na základe ktorého bolo odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky realizované. Prokurátor vydal príkaz, resp. rozhodnutie, ktorým predĺžil lehotu odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky na základe vtedy platného zákona, ktorým bolo ustanovenie § 88 zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok)...

Čo sa týka legitimacy je pravdou, že v zmysle čl. 8 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd možno okrem iného zasiahnuť do práva na súkromie aj vtedy ak je to v záujme štátu z dôvodov ochrany národnej, či verejnej bezpečnosti, predchádzania nepokojov a zločinnosti. V danom prípade bol zásah do práva na súkromie legitimizovaný v záujme predchádzania zločinnosti.

Pokiaľ sa jedná o princíp proporcionality, je nevyhnutné poznamenať, že vzhľadom na charakter závažnosti trestnej činnosti, ktorá bola predmetom trestného stíhania, zásah do práva na súkromie sťažovateľa bol nevyhnutný, nebolo možné v tom čase objasňovať predmetnú trestnú činnosť iným spôsobom ako realizáciou príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky...

... právny akt prokurátora sp. zn.: II KO 001-50/00 zo dňa 22. 9. 2000 mal charakter rozhodnutia, avšak vzhľadom na utajený spôsob realizácie, resp. režim v ktorom uvedené rozhodnutie sa malo realizovať, jednalo sa o rozhodnutie sui generis. Znamená to teda, že pri samotnom poučení o možnosti podania opravného prostriedku, resp. pripustenia opravného prostriedku, by bolo nevyhnutné doručiť uvedený príkaz okrem policajného

orgánu, ktorý realizuje odposluchy aj dotknutým osobám, čím by sa v podstate zmaril samotný cieľ, ktorý je sledovaný vydaním príkazu. Takýto postup zo strany prokurátora by mal kontraproduktívny charakter k procesu zhromažďovania dôkazov...

Prokurátor rešpektujúc utajený charakter v rámci ktorého sa mal realizovať aj ním vydaný príkaz sp. zn.: II. KO 001-6/2000 zo dňa 22. 3. 2000 a následne tiež rozhodnutie sp. zn.: II KO 001-50/00 zo dňa 22. 9. 2000 o predĺžení lehoty odpočívania a záznamu telekomunikačnej prevádzky, uviedol konkrétnu skutočnosť, ktorá bola podkladom na vydanie spomenutých rozhodnutí...

V kontexte takto analyzovaných skutočností je potom možno zodpovedne konštatovať, že prokurátor v rozhodnutí sp. zn.: II KO 001-50/00 zo dňa 22. 9. 2000 o predĺžení lehoty odpočívania a záznamu telekomunikačnej prevádzky uviedol všetky tie relevantné skutočnosti, ktoré boli v danom čase podstatné pre jeho vydanie, uviedol ich dostatočne explicitným spôsobom, ktorý umožnil pochopiť odôvodnenosť zásahu do práv sťažovateľa...

Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia, za predpokladu, že Ústavný súd Slovenskej republiky vyhovie sťažnosti sťažovateľa a nálezom zruší namietané rozhodnutie prokurátora sp. zn.: II KO 001-50/00 zo dňa 22. 9. 2000 o predĺžení lehoty odpočívania a záznamu telekomunikačnej prevádzky, považujem sťažovateľom navrhovanú výšku finančného zadosťučinenia vo výške 15 000 € za neprimeranú, pretože časť dôvodov, ktoré majú odôvodniť sťažovateľom požadovanú výšku finančného zadosťučinenia, má iba charakter tvrdenia, bez toho, aby sťažovateľ o týchto dôvodoch ponúkol relevantné dôkazy.»

V predmetnom liste krajská prokuratúra vyjadrila súhlas s tým, aby ústavný súd rozhodol vo veci bez nariadenia ústneho pojednávania.

K vyjadreniu krajskej prokuratúry poskytol sťažovateľ prostredníctvom svojej právnej zástupkyne stanovisko doručené ústavnému súdu 15. apríla 2011, v ktorom zotrval na predchádzajúcich tvrdeniach obsiahnutých v sťažnosti z 20. decembra 2010. Sťažovateľ v stanovisku zároveň vyjadril súhlas s upustením od ústneho pojednávania vo veci a špecifikoval výšku uplatnených trov právneho zastúpenia v celkovej sume 261,82 €.

Vzhľadom na skutočnosť, že odporca v prípade sťažnosti zo 17. septembra 2009 nesúhlasil s prerokovaním veci bez ústneho pojednávania ústavný súd v zmysle ustanovenia § 30 ods. 1 zákona o ústavnom súde nariadil vo veci sťažovateľa ústne pojednávanie.

II.

Z obsahu sťažností a z k nim priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a zo spisového materiálu Krajského úradu vyšetrovania Policajného zboru Slovenskej republiky v Prešove (ďalej len „KÚV PZ SR“) ústavný súd zistil tento skutkový stav týkajúci sa predmetnej veci:

Vyšetrovateľ KÚV PZ SR v rámci trestného konania vedeného pre trestné činy vraždy podľa § 219 ods. 1 a ods. 2 písm. a), písm. c) a písm. g) a nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 ods. 2 písm. a) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov predložil 22. marca 2000 krajskej prokuratúre „*Návrh na nariadenie odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky*“ (ďalej len „návrh“), v ktorom uviedol, že dotknutá účastnícka stanica „...“ je „*vedená na firmu T. spol. s r.o. na meno Ing. D. M.*“ a užíva ju sťažovateľ. Podľa odôvodnenia návrhu mal byť sťažovateľ podozrivý z členstva v organizovanej skupine, ktorá pripravila a vykonala trestný čin vraždy a aj v čase predloženia návrhu mal mať sťažovateľ prepojenie na ďalších členov tejto organizovanej skupiny, čo podľa vyšetrovateľa odôvodňovalo predpoklad, že prostredníctvom realizácie navrhovaného odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky budú zistené skutočnosti dôležité pre vedené trestné konanie.

Dňa 23. marca 2000 vydal v zmysle ustanovenia § 88 Trestného poriadku prokurátor krajskej prokuratúry v rámci trestného konania vedeného KÚV PZ SR pod sp. zn. KÚV-344/97 pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1 a ods. 2 písm. a), c) a g) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a iné príkaz z 23. marca 2000.

Uvedeným príkazom nariadil odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky účastníckej telefónnej stanice „..., *firma T. spol. s r.o., Ing. D. M.*“, a to na dobu šiestich mesiacov – od 23. marca 2000 do 23. septembra 2000.

V odôvodnení tohto príkazu prokurátor uviedol, že vyšetrovateľ KÚV PZ SR doručil krajskej prokuratúre návrh, ktorého dôvodom vydania mala byť skutočnosť, že informácie významné pre trestné konanie nie je možné získať inými dôkaznými prostriedkami.

Prokurátor v závere príkazu konštatoval, že po preskúmaní dôvodov návrhu vyšetrovateľa zistil jeho opodstatnenosť a splnenie zákonných požiadaviek ustanovení § 88 Trestného poriadku, preto návrhu vyhovel.

Následne, v zmysle ustanovení § 88 Trestného poriadku prokurátor krajskej prokuratúry v rámci označeného trestného konania vydal príkaz z 22. septembra 2000, ktorým nariadil predĺženie odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky účastníckej telefónnej stanice sťažovateľa, a to o 3 mesiace, teda do 22. decembra 2000.

V odôvodnení príkazu prokurátor uviedol:

„Dňa 23.3.2000 podľa § 88 ods. 1,2 Tr.por. bolo Krajskou prokuratúrou v Prešove pod čís. II KO 001/2000 nariadené odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky mobilnej účastníckej stanice č. ... vedenej na firmu T. spol. s r.o., Ing.D. M. Odpočúvanie bolo nariadené na dobu šesť mesiacov, t.j. do 23.9.2000. Z doterajšieho priebehu vyšetrovania ako aj z vyhodnotenia doterajšieho záznamu odpočúvania vyplývajú okolnosti odôvodňujúce predĺženie odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky podľa § 88 ods. 2 Trestného poriadku. Z doterajšieho záznamu totiž vyplýva, že manželka obv. S. J. S. sa prostredníctvom uvedeného mobilného telefónu kontaktuje s F. T. aj inými ľuďmi v snahe pôsobiť na vyšetrovanie.

Z uvedeného dôvodu bolo potrebné rozhodnúť o predĺžení odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky o tri mesiace, t.j do 23.12.2000.“

Zo sťažovateľom predloženého informatívneho výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Žilina vyplýva, že sťažovateľ bol v čase od 29. júla 1998 do 4. apríla 2001 jediným spoločníkom a súčasne jediným konateľom spoločnosti R., spol. s r. o., Ž. (pôvodný názov „T., spol. s r. o.“)

Z obsahu „Čestného prehlásenia“ Ing. D. M. z 22. februára 2010 predloženého sťažovateľom vyplýva, že užívateľom účastníckej stanice ... v období od 23. marca 2000 do 22. decembra 2000 bol výlučne sťažovateľ.

Z obsahu vyšetrovacieho spisu sp. zn. ČVS:VKE-19/OVOZTČ-BB-2000 (pôvodne vedeného pod sp. zn. KÚV-344/97), ktorého súčasťou boli aj prepisy záznamov telekomunikačnej prevádzky telefónnej stanice ... a „úradný záznam“ vyhotovený 20. decembra 2000, ústavný súd zistil, že predmetné opočúvanie sa týkalo v označenom čase práve osoby sťažovateľa.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 22 ods. 1 ústavy listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a ochrana osobných údajov sa zaručujú.

Podľa čl. 22 ods. 2 ústavy nikto nesmie porušiť listové tajomstvo ani tajomstvo iných písomností a záznamov, či už uchovávaných v súkromí, alebo zasielaných poštou, alebo iným spôsobom; výnimkou sú prípady, ktoré ustanoví zákon. Rovnako sa zaručuje tajomstvo správ podávaných telefónom, telegrafom alebo iným podobným zariadením.

Podľa čl. 13 listiny nikto nesmie porušiť listové tajomstvo ani tajomstvo iných písomností a záznamov, či už uchovávaných v súkromí alebo zasielaných poštou alebo iným spôsobom, s výnimkou prípadov a spôsobom, ktoré ustanoví zákon. Rovnako sa zaručuje tajomstvo správ podávaných telefónom, telegrafom alebo iným podobným zariadením.

Podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlika a korešpondencie.

Podľa čl. 8 ods. 2 dohovoru štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojov a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa § 88 ods. 1 Trestného poriadku (účinného do 31. augusta 2000) v trestnom konaní pre obzvlášť závažný úmyselný trestný čin alebo pre iný úmyselný trestný čin, o ktorom na konanie zaväzuje vyhlásená medzinárodná zmluva, alebo pre trestný čin uvedený v osobitnom zákone môže predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor nariadiť odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, ak možno dôvodne predpokladať, že ňou budú oznámené skutočnosti významné pre trestné konanie. Odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky medzi obhajcom a obvineným sú neprípustné.

Podľa § 88 ods. 2 Trestného poriadku príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky sa musí vydať písomne a odôvodniť. Súčasne v ňom musí byť určená doba, po ktorú sa bude odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vykonávať. Doba odpočúvania a záznamu nesmie trvať dlhšie ako 6 mesiacov. Túto dobu môže predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor predĺžiť vždy na dobu ďalších šiestich mesiacov. O vydaní príkazu a dĺžke doby odpočúvania a záznamu musí byť

upovedomená organizácia obstarávajúca prevádzku telekomunikačnej siete, v ktorej obvode sa bude odpočúvanie a záznam vykonávať. Odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky robí policajný orgán.

Ochrana korešpondencie je súčasťou širšej kategórie, ktorou je ochrana súkromia. Ochrana súkromia je zakotvená vo viacerých ustanoveniach ústavy, naproti tomu ochrana práva na súkromie je v dohovore sústredená v čl. 8. Ústavný súd už v minulosti viackrát judikoval, že základné práva obsiahnuté v ústave vykladá v intenciách dohovoru, teda v intenciách judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu (ďalej len „ESLP“). Tak je to aj v súvislosti s danou problematikou.

V štruktúre čl. 8 dohovoru sa odzrkadľuje tzv. negatívna povinnosť štátu spočívajúca v obmedzení zásahov verejnej moci do súkromného života každého nositeľa tohto práva. Zatiaľ čo čl. 8 ods. 1 dohovoru jednoznačne garantuje adresátovi tejto právnej normy právo na súkromie, odsek 2 citovaného článku prísne limituje a taxatívne vymedzuje povolené zásahy štátu do súkromnej sféry jednotlivca. Vzhľadom na skutočnosť, o akej svedčí závažnosť možných zásahov štátu do práva na súkromie, čo je veľakrát spojené s následkami ťažko napravitelnými, štrasburské orgány ochrany práva vnímajú v koncepcii práva na súkromie aj pozitívnu povinnosť štátu podniknúť všetky kroky proti porušovaniu tohto práva. Prelomovým rozhodnutím v tomto smere bolo rozhodnutie ESLP vo veci *Marckx c. Belgicko* z 13. júna 1979, ktoré rozšírilo ochranu práva na súkromie aj na prípady, keď štát nevytvoril podmienky proti porušeniu tohto práva, z čoho bol odvodený tzv. pozitívny záväzok štátu na vytvorenie takých podmienok, ktoré by znemožňovali porušenie práva na súkromie.

Súčasťou základného práva na súkromie podľa čl. 22 ústavy a čl. 13 listiny je aj právo na ochranu informácií prenášaných prostredníctvom sietí rôznych telekomunikačných operátorov, pričom použitím gramatického (jazykového) výkladu týchto právnych noriem je táto skutočnosť nepochybná.

V čl. 8 ods. 1 dohovoru je ako súčasť práva na súkromie uvedená aj ochrana korešpondencie. Uvedený pojem korešpondencie vykladá ESLP veľmi široko. V rozsudku

vo veci Huvig c. Francúzsko z 24. apríla 1990 ESLP uviedol, že čl. 8 ods. 1 dohovoru nepoužíva žiadne adjektívum, aby kvalifikoval slovo „korešpondencia“, pričom konštatoval, že v kontexte s korešpondenciou formou telefonických hovorov nie je ani potrebné takúto kvalifikáciu urobiť a jednoznačne uznal telefonické hovory za formu korešpondencie chránenú čl. 8 ods. 1 dohovoru.

Z hľadiska metodologického ESLP pri sťažnostiach týkajúcich sa porušenia práva na súkromie po uznaní, že ide o právo chránené čl. 8 dohovoru, najprv posudzuje kritérium zákonnosti, potom legitímnosti a napokon proporcionality zásahu. Ak zistí nesúlad so zákonom, potom už ďalšie dve podmienky neskúma a konštatuje porušenie čl. 8 dohovoru. Legalita zásahu štátu do tohto práva je determinovaná zákonom, čo predpokladá aj čl. 8 ods. 2 dohovoru. Takýto zásah orgánu verejnej moci musí byť teda vždy súladný so zákonom a predvídaný konkrétnou právnou normou. Legalita takýchto zásahov štátu úzko súvisí s ich legitimitou, to znamená, že tieto zásahy sa môžu uplatniť len v prípadoch a okolnostiach, ktoré priamo vyplývajú z čl. 8 ods. 2 dohovoru, t. j. ak ide o záujem štátu, spoločnosti alebo jednotlivca. Výber prostriedkov pri týchto zásahoch štátu do práva na súkromie je ponechaný na voľnú úvahu orgánu verejnej moci, avšak pri dodržaní limitov spočívajúcich v nevyhnutnosti daných zásahov a v dodržaní princípov a zásad vlastných demokratickej spoločnosti (obdobne I. ÚS 274/05).

Keďže sťažovateľ nenamietal označeným príkazmi len porušenie svojho práva na súkromie, ale aj porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, úlohou ústavného súdu v danej veci bolo skúmať, či zásah do súkromia sťažovateľa vo forme odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky účastníckej telefónnej stanice užívaného jeho osobou bol v súlade s príslušnými právnymi predpismi, ako aj to, či predmetný príkaz spĺňal elementárne parametre zákonnosti a ústavnosti.

Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (ako aj podľa čl. 36 ods. 1 listiny) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo či už účastníka konania, procesnej strany v konaní alebo právo inej

zainteresovanej osoby na rozhodnutie, ktorého dôvody vydania sú zjavné a zreteľné, pretože práve odôvodnenie rozhodnutia je zárukou toho, že výkon spravodlivosti nebude arbitrárny.

Príkaz krajskej prokuratúry sp. zn. II KO 001-6/2000 z 23. marca 2000 bol vydaný podľa ustanovení § 88 Trestného poriadku na základe návrhu vyšetrovateľa vykonávajúceho vyšetrovanie v prípravnom konaní. Príslušné ustanovenie vtedy účinného Trestného poriadku ako jeden z predpokladov nariadenia tohto inštitútu vyžadovalo existenciu dôvodného predpokladu, že realizáciou odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky budú získané skutočnosti významné pre trestné konanie týkajúce sa vymedzenej kategórie trestných činov (obzvlášť závažný úmyselný trestný čin, iný úmyselný trestný čin, o ktorom na konanie zaväzuje vyhlásená medzinárodná zmluva, alebo trestný čin uvedený v osobitnom zákone). K tomu v zmysle platnej a účinnej právnej úpravy muselo pristúpiť splnenie významného formálneho predpokladu, a to vydanie písomného príkazu prokurátora obsahujúceho odôvodnenie a presné vymedzenie doby vykonávania nariadeného odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky.

Z uvedeného vyplýva, že odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky má jednoznačný zmysel a význam a jeho využitie nie je možné spreneveriť na iný účel. Sťažovateľ nemal možnosť sa proti takémuto odpočúvaniu brániť, keďže o obsahu príkazu vydaného v roku 2000 sa dozvedel až so značným časovým odstupom. Toto zistenie spolu so skutočnosťou, že z namietaného príkazu nie je zrejmé, na základe akých dôvodov bol vydaný, je kľúčovým problémom pri posúdení relevantnosti zásahov do práv sťažovateľa na súkromie, ako aj jeho práva na spravodlivý súdny proces, ktorého súčasťou je aj právo na zreteľnú prezentáciu dôvodov rozhodnutia.

V prípade odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky ide o výrazný zásah do súkromnej sféry jednotlivca, s čím sa jednoznačne snúbi jeho právo na preskúmanie opodstatnenosti a zákonnosti takéhoto zásahu. Voči príkazu krajskej prokuratúry však sťažovateľ takúto možnosť nemal, a to z toho dôvodu, že nemal status strany trestného konania. Za daných okolností treba zdôrazniť, že ochrana zo strany trestného súdu vôbec neprichádza do úvahy v prípadoch takto dotknutých osôb, ktoré nie sú stranami v trestnom konaní (obdobne I. ÚS 274/05).

Samotný Trestný poriadok ustanovuje požiadavku riadneho odôvodnenia príkazu vydaného podľa § 88 Trestného poriadku. Je to tak preto, že hoci ide o závažný zásah do základného práva, dotknuté osoby nemajú možnosť podať proti takému príkazu opravný prostriedok a o jeho vydaní sa dozvedia spravidla až dodatočne, keď už zásah do práva na súkromie bol realizovaný. Majú preto možnosť žiadať o jeho preskúmanie až dodatočne. Preskúmateľnosť dôvodnosti jeho vydania si vyžaduje relevantnú konkrétnu vysvetľujúcu argumentáciu, akými skutočnosťami boli naplnené zákonom ustanovené podmienky pre tento zásah do práva na súkromie. Bez takéhoto odôvodnenia opierajúceho sa o konkrétne skutočnosti je daný príkaz spravidla nepreskúmateľný. Na prvý pohľad by sa mohlo zdať, že vzhľadom na utajený charakter odpočúvania by bolo neúnosné a kontraproduktívne uviesť v odôvodnení konkrétne skutočnosti odôvodňujúce vydanie príkazu, lebo tieto by mohli jeho účel zmariť. V skutočnosti je však opak pravdou. Práve vzhľadom na utajený charakter odpočúvania nič nebráni tomu, aby dôvody, ktoré viedli prokurátora k vydaniu príkazu, ktorým bolo nariadené odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky podľa Trestného poriadku, boli konkrétne uvedené. Pri dodržaní režimu utajenia sa dotknuté osoby môžu o vydaní tohto rozhodnutia a o dôvodoch, ktoré k tomu viedli, dozvedieť len dodatočne (obdobne I. ÚS 274/05).

Príkaz z 23. marca 2000 obsahoval len veľmi strohé odôvodnenie, na základe ktorého sa sťažovateľ mohol dodatočne dozvedieť len to, na základe žiadosti ktorého orgánu došlo k odpočúvaniu a záznamu telefonických hovorov uskutočnených prostredníctvom účastníckej telefónnej stanice užívanej jeho osobou, dobu platnosti udeleného súhlasu, ako aj konštatáciu, že získanie relevantných informácií bolo iným spôsobom podstatne sťažené, resp. nemožné. Krajskou prokuratúrou zvolenú podobu odôvodnenia ústavný súd považuje za nedostatočnú a formálnu, pretože oboznámenie sa s obsahom odôvodnenia príkazu sťažovateľovi neodkrylo súvislosti a okolnosti, na základe ktorých by pochopil odôvodnenosť takéhoto zásahu do jeho práva na súkromie. Z uvedeného dôvodu ústavný súd považuje namietaný príkaz za neodôvodnený a nelegálny. Len chabé náznaky odôvodnenia pri tak závažnom zásahu do ústavných práv sťažovateľa nemožno akceptovať.

Pokiaľ ide o príkaz z 22. septembra 2000, ústavný súd konštatuje, že z formálnoprávneho hľadiska, teda z hľadiska kritérií kladených na adekvátnosť odôvodnenia nariadeného odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky, sa tento príkaz javí navonok ako ústavne akceptovateľný. Ústavný súd však nemohol opomenúť zásadnú skutočnosť, že išlo o opatrenie nadväzujúce na predchádzajúci, prvotný príkaz z 23. marca 2000, ktorým došlo k predĺženiu pôvodne určenej lehoty nariadeného odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky účastníckej telefónnej stanice užívanej sťažovateľom, pričom odôvodnenie tohto predĺženia sa opieralo práve o informácie získané realizáciou predchádzajúceho nezákonného príkazu, čo nemožno v rovine materiálnej ochrany ústavnosti v žiadnom prípade akceptovať. Ústavný súd preto aj príkaz z 22. septembra 2000 kvalifikuje ako nelegálny.

Zistené nedostatky príkazov prokurátora krajskej prokuratúry spočívajúce v nedodržaní kritéria legálnosti viedli ústavný súd v zhode s judikatúrou štrasburských orgánov ochrany práva bez toho, aby pristúpil k skúmaniu ďalších dvoch hľadísk (kritérií legitimity a proporcionality zásahu), k záveru, že príkazmi z 23. marca 2000 a 22. septembra 2000 boli porušené označené základné práva sťažovateľa garantované ústavou, listinou, ako aj právo garantované dohovorom.

Podľa čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojim rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Vzhľadom na to, že ústavný súd vyslovil porušenie označených základných práv zaručených ústavou a listinou, ako aj práv zaručených dohovorom, v zmysle citovaného čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy v spojení s ustanovením § 56 zákona o ústavnom súde označené príkazy zrušil.

Podľa čl. 127 ods. 2 tretej vety ústavy ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika

ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

Keďže odpočúvanie a záznam telefonických hovorov sťažovateľa realizovaných prostredníctvom účastníckej telefónnej stanice užíwanej jeho osobou na základe označených príkazov krajskej prokuratúry sa už uskutočnilo, neprichádza do úvahy vrátenie veci na ďalšie konanie v zmysle § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde, pretože o nariadení odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky podľa § 88 Trestného poriadku rozhodoval prokurátor predtým, ako sa s jeho realizáciou začalo.

Aj keď v danom špecifickom prípade nemožno postupovať doslovne v zmysle ďalších nasledujúcich intencií označenej tretej vety čl. 127 ods. 2 ústavy, je ústavný súd toho názoru, že spôsobilým na zavŕšenie ústavnej ochrany porušených práv sťažovateľa na súkromie bude príkaz adresovaný porušovateľovi, a to zabezpečiť zlikvidovanie všetkých záznamov a ich doslovných prepisov získaných realizáciou jeho nezákonných príkazov.

Ústavný súd preto, tak ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu prikázal krajskej prokuratúre zabezpečiť zlikvidovanie všetkých záznamov získaných realizáciou označených nezákonných príkazov, ako aj ich doslovných prepisov.

IV.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa svojej stabilnej judikatúry môže priznať primerané finančné zadosťučinenie. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení vychádza zo záujmu ochrany ústavnosti a zo zásad spravodlivosti, o ktoré sa opiera ESLP, keď priznáva spravodlivé zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru aplikovaného na konkrétne okolnosti prípadu.

Ústavný súd pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení vzal do úvahy najmä charakter predmetu konania, závažnosť porušenia základných práv sťažovateľa, ako aj všetky okolnosti prípadu.

Sťažovateľ v oboch posudzovaných sťažnostiach požadoval priznanie finančného zadosťučinenia v sume po 15 000 €, ktoré zhodne v oboch prípadoch odôvodnil „z dôvodu emocionálnych útrap a morálneho utrpenia, ktoré vychádzajú z pocitu krivdy, bezmocnosti a poníženia sťažovateľa. Spôsob zásahu do súkromia otriasol dôverou sťažovateľa pri dodržiavaní základných princípov právneho štátu orgánmi prokuratúry Slovenskej republiky.“.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Ústavný súd v okolnostiach posudzovaného prípadu berúc do úvahy uvedené kritériá považuje za primerané priznať finančné zadosťučinenie v sume 5 000 €, ktoré je krajská prokuratúra povinná vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia (bod 3 výroku nálezu).

Ústavný súd napokon rozhodol aj o náhrade trov konania sťažovateľa, ktoré jeho právna zástupkyňa v prípade sťažnosti zo 17. septembra 2009 vyčíslila v celkovej sume 245,70 € (dva úkony právnej služby po 115,90 €, t. j. prevzatie a príprava zastúpenia, spísanie ústavnej sťažnosti, 2 x režijný paušál po 6,95 €). Ústavný súd vychádzajúc z výšky priemernej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2008, ktorá bola 20 950 Sk, t. j. 695,41 €, a z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov konštatuje, že náhrada za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2009 vrátane režijného paušálu bola uplatnená v súlade s uvedenými kritériami.

V prípade sťažnosti z 20. decembra 2010 právna zástupkyňa sťažovateľa uplatňovanú náhradu trov konania vyčíslila v celkovej sume 261,82 € (2 úkony právnej služby po 123,50 €, t. j. prevzatie a príprava zastúpenia, spísanie ústavnej sťažnosti, 2 x režijný paušál po 7,41 €).

Ústavný súd sa pri rozhodovaní o trovách konania riadi pravidlami vyplývajúcimi z § 36 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého trovy konania pred ústavným súdom, ktoré vzniknú účastníkovi konania, uhradza účastník konania zo svojho, avšak ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

V danom prípade ústavný súd rozhodoval v spojenom konaní o dvoch argumentačne zhodných sťažnostiach, pričom sťažovateľ je v oboch prípadoch zastúpený tou istou advokátkou. Berúc do úvahy aj požiadavku účelnosti vynaložených nákladov sťažovateľa na právne zastúpenie priznal ústavný súd čiastočnú náhradu trov právneho zastúpenia sťažovateľovi v sume 245,70 €, ktorú je krajská prokuratúra povinná zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia (bod 4 výroku nálezu).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

K tomuto rozhodnutiu sa podľa § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde pripája odlišné stanovisko sudcu Rudolfa Tkáčika.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. septembra 2011